

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)  
z 12. decembra 2006 \*

Vo veci T-373/94,

**R. W. Werners**, bydliskom v Meppel (Holandsko), v zastúpení: pôvodne H. Bronkhorst a E. Pijnacker Hordijk, advokáti, neskôr E. Pijnacker Hordijk,

žalobca,

proti

**Rade Európskej únie**, v zastúpení: pôvodne A. Brautigam a A.-M. Colaert, splnomocnení zástupcovia, neskôr A.-M. Colaert,

a

**Komisii Európskych spoločenstiev**, v zastúpení: pôvodne T. van Rijn, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci H.-J. Rabe, advokát, neskôr T. van Rijn,

žalovaným,

\* Jazyk konania: holandčina.

ktorej predmetom je žaloba o náhradu škody podľa článku 178 Zmluvy ES (teraz článok 235 ES) a článku 215 druhého odseku Zmluvy ES (teraz článok 288 druhý odsek ES) údajne utrpenej žalobcom z dôvodu, že mu malo byť zabránené uvádzať na trh mlieko na základe nariadenia Rady (EHS) č. 857/84 z 31. marca 1984, ktorým sa prijímajú všeobecne platné pravidlá uplatňovania poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, s. 13), doplneného nariadením Komisie (EHS) č. 1371/84 zo 16. mája 1984, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá pre uplatňovanie dodatočného poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia č. 804/68 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 132, s. 11),

SÚD PRVÉHO STUPŇA  
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (piata komora),

v zložení: predseda komory M. Vilaras, sudkyne E. Martins Ribeiro a K. Jürimäe,  
tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. apríla 2006,

vyhlásil tento

**Rozsudok**

**Právny rámec**

- 1 Nariadenie Rady (EHS) č. 1078/77 zo 17. mája 1977, ktorým sa zavádza systém prémieí za neuvádzanie mlieka a mliečnych výrobkov na trh a za konverziu mliečnych

stád [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 131, s. 1), upravovalo poskytnutie prémie za neuvádzanie na trh výrobcom, ktorí sa zaviazali, že v priebehu päťročného obdobia neuvádzania na trh nebudú zo svojho hospodárstva uvádzať na trh mlieko ani žiadne mliečne výrobky, a prémie za konverziu výrobcom, ktorí sa zaviazali, že v priebehu štvorročného obdobia konverzie nebudú na trh uvádzať mlieko ani žiadne mliečne výrobky a konvertujú svoje stáda dojníc na stáda určené pre výrobu mäsa.

- 2 Výrobcovia mlieka, ktorí prijali záväzok podľa nariadenia č. 1078/77, sú spoločne nazývaní „výrobcovia SLOM“, pričom tento akronym pochádza z holandského výrazu „slachten en omschakelen“ (poraziť a vykonať konverziu) opisujúceho ich povinnosti v rámci systému neuvádzania na trh alebo vykonania konverzie.
  
- 3 Nariadením Rady (EHS) č. 856/84 z 31. marca 1984, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, s. 10) a nariadením Rady (EHS) č. 857/84 z 31. marca 1984, ktorým sa prijímajú všeobecne platné pravidlá uplatňovania poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, s. 13) bol k 1. aprílu 1984 zavedený dodatočný poplatok týkajúci sa dodávania mlieka v množstvách presahujúcich referenčné množstvo, pričom toto referenčné množstvo bolo stanovené pre každého odberateľa v rámci limitu celkového množstva zaručeného pre jednotlivé členské štáty. Referenčné množstvo, na ktoré sa dodatočný poplatok nevzťahoval, zodpovedalo množstvu mlieka alebo jeho ekvivalentu v mliečnych výrobkoch dodávaného výrobcom alebo odberaného mliekarenskými podnikmi na základe schémy stanovenej členským štátom na referenčný rok; v Holandsku bol referenčným rokom rok 1983.
  
- 4 Podrobné pravidlá pre uplatňovanie dodatočného poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia Rady (EHS) č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi

výrobkami [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 148, s. 13) boli určené nariadením Komisie (EHS) č. 1371/84 zo 16. mája 1984 (Ú. v. ES L 132, s. 11).

- 5 Výrobcovia, ktorí vzhľadom na dodržiavanie záväzku prijatého podľa nariadenia č. 1078/77 v priebehu referenčného roka stanoveného členským štátom nedodávali žiadne mlieko, boli vyňatí z pridelenia referenčného množstva.
- 6 V rozsudkoch z 28. apríla 1988, Mulder (120/86, Zb. s. 2321, ďalej len „rozsudok Mulder I“), a Von Deetzen (170/86, Zb. s. 2355) Súdny dvor vyhlásil nariadenie č. 857/84 doplnené nariadením č. 1371/84 za neplatné v rozsahu, v akom nestanovovalo pridelenie referenčného množstva výrobcom, ktorí vzhľadom na záväzok prijatý podľa nariadenia č. 1078/77 nedodávali v priebehu referenčného roka stanoveného členským štátom žiadne mlieko.
- 7 V nadväznosti na rozsudky Mulder I a von Deetzen, už citované v bode 6 vyššie, prijala Rada 20. marca 1989 nariadenie (EHS) č. 764/89, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 857/84 (Ú. v. ES L 84, s. 2), ktoré nadobudlo účinnosť 29. marca 1989 a na základe ktorého mohla kategória výrobcov, na ktorých sa vzťahovali tieto rozsudky, získať osobitné referenčné množstvo predstavujúce 60 % ich výroby v priebehu dvanástich mesiacov predtým, ako sa zaviazali záväzkom neuvádzania na trh alebo konverzie prijatým podľa nariadenia č. 1078/77.
- 8 Článok 3a ods. 1 písm. b) nariadenia č. 857/84, zmeneného a doplneného nariadením č. 764/89, podriaďuje dočasné pridelenie osobitného referenčného množstva najmä podmienke, že výrobca „preukáže na podporu svojej žiadosti..., že je schopný vyrábať vo svojom hospodárstve do výšky požadovaného referenčného množstva“ [*neoficiálny preklad*].

- 9 Podľa článku 3a ods. 1 prvej zarážky uvedeného nariadenia sa predmetné nariadenie týka výrobcov, „ktorých obdobie neuvádzania na trh alebo konverzie, pri plnení záväzku prijatého podľa nariadenia... č. 1078/77, uplyn[ulo] po 31. decembri 1983 alebo po 30. septembri 1983 v členských štátoch, kde je zber mlieka v mesiacoch apríl až september najmenej dvojnásobný, než zber mlieka v mesiacoch október až marec nasledujúceho roku“.
- 10 Článok 3a ods. 3 nariadenia č. 857/84, zmeneného a doplneného nariadením č. 764/89, stanovuje:

„Ak môže výrobca v lehote dvoch rokov od 29. mája 1989 príslušnému orgánu uspokojivo preukázať, že skutočne obnovil priamy predaj a/alebo dodávky a že tento priamy predaj a/alebo dodávky dosiahli počas posledných dvanástich mesiacov úroveň vyššiu alebo rovnú 80 % dočasného referenčného množstva, osobitné referenčné množstvo je mu pridelené s konečnou platnosťou. V opačnom prípade sa dočasné referenčné množstvo v celom rozsahu vracia do rezerv Spoločenstva...“

- 11 Na základe nariadenia č. 764/89 bolo nariadením Komisie (EHS) č. 1033/89 z 20. apríla 1989, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1546/88 o spôsobe uplatňovania dodatočného poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia Rady (EHS) č. 804/68 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 110, s. 27), posledné uvedené nariadenie doplnené o článok 3a, ktorého odsek 1 prvý pododsek znie:

„Žiadosť [o pridelenie osobitného referenčného množstva] podľa článku 3a ods. 1 nariadenia... č. 857/84 podá výrobca na príslušný úrad, ktorý na tento účel určí členský štát, spôsobom ním stanoveným, pokiaľ výrobca môže preukázať, že ešte v celom rozsahu alebo čiastočne obhospodaruje to isté hospodárstvo, ktoré

obhospodaroval v čase schválenia žiadosti o poskytnutie prémie v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia Komisie (EHS) č. 1391/78“ [*neoficiálny preklad*].

- 12 Výrobcovia, ktorí prijali záväzok neuvádzania na trh alebo konverzie a ktorí na základe nariadenia č. 764/89 získali referenčné množstvo nazývané „osobitné“, sú nazývaní „výrobcovia SLOM I“.
- 13 Rozsudkom z 11. decembra 1990, Spagl (C-189/89, Zb. s. I-4539), Súdny dvor určil neplatnosť článku 3a ods. 1 prvej zarážky nariadenia č. 857/84, zmeneného a doplneného nariadením č. 764/89, v rozsahu, v akom vylučoval z pridelenia osobitného referenčného množstva podľa tohto ustanovenia výrobcov, ktorých obdobie neuvádzania na trh alebo konverzie pri plnení záväzku prijatého podľa nariadenia č. 1078/77 uplynulo pred 31. decembrom 1983 alebo prípadne pred 30. septembrom 1983.
- 14 V nadväznosti na rozsudok Spagl, už citovaný v bode 13 vyššie, Rada prijala nariadenie (EHS) č. 1639/91 z 13. júna 1991, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 857/84 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 150, s. 35), ktoré zrušením podmienok vyhlásených Súdnym dvorom za neplatné umožnilo pridelenie osobitného referenčného množstva dotknutým výrobcom. Títo výrobcovia sú spoločne nazývaní „výrobcovia SLOM II“.
- 15 Medzitýmnym rozsudkom z 19. mája 1992, Mulder a i./Rada a Komisia (C-104/89 a C-37/90, Zb. s. I-3061, ďalej len „rozsudok Mulder II“), Súdny dvor určil, že Európske hospodárske spoločenstvo zodpovedá za škodu, ktorá vznikla istým výrobcom mlieka, ktorí prijali záväzok podľa nariadenia č. 1078/77, a následne sa im zamedzilo uvádzať na trh mlieko z dôvodu uplatňovania nariadenia č. 857/84. Čo sa týka súm, ktoré mali byť uhradené, Súdny dvor vyzval účastníkov konania na ich stanovenie spoločnou dohodou.

- 16 V nadväznosti na tento rozsudok zverejnila Rada a Komisia 5. augusta 1992 v *Úradnom vestníku Európskych spoločností* oznámenie 92/C 198/04 (Ú. v. ES C 198, s. 4). Inštitúcie v ňom najprv pripomenuli dôsledky rozsudku Mulder II, už citovaného v bode 15 vyššie, a potom vyjadrili svoj úmysel definovať praktické postupy pri odškodnení dotknutých výrobcov s cieľom zabezpečiť plný účinok tohto rozsudku.
- 17 Inštitúcie sa voči všetkým výrobcom spĺňajúcim podmienky vyplývajúce z rozsudku Mulder II, už citovaného v bode 15 vyššie, zaviazali vzdať sa až do prijatia týchto postupov podania námietky premlčania v zmysle článku 46 Štatútu Súdneho dvora. Predmetný záväzok však podliehal podmienke, že nárok na odškodnenie ešte nebol premlčaný k dátumu zverejnenia oznámenia z 5. augusta 1992 alebo k dátumu, ku ktorému sa výrobca obrátil na niektorú z inštitúcií.
- 18 Rozsudkom z 27. januára 2000, Mulder a i./Rada a Komisia (C-104/89 a C-37/90, Zb. s. I-203, ďalej len „rozsudok Mulder III“), Súdny dvor rozhodol o výške odškodnení požadovaných žalobcami vo veciach uvádzaných rozsudkom Mulder II, už citovaným v bode 15 vyššie.
- 19 Rozsudkami z 31. januára 2001, Bouma/Rada a Komisia (T-553/93, Zb. s. II-203, ďalej len „rozsudok Bouma“), a Beusmans/Rada a Komisia (T-73/94, Zb. s. II-223, ďalej len „rozsudok Beusmans“) Súd prvého stupňa zamietol žaloby o mimozmluvnú zodpovednosť Spoločenstva podané na základe článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES dvomi výrobcami mlieka v Holandsku, ktorí prijali v rámci nariadenia č. 1078/77 záväzky neuvádzania na trh, ktoré uplynuli v roku 1983.
- 20 V bode 45 rozsudku Bouma (bod 44 rozsudku Beusmans), už citovaného v bode 19 vyššie, Súd prvého stupňa vyvodzoval z rozsudku Spagl, už citovaného v bode 13 vyššie, že výrobcovia, ktorých záväzok sa skončil v roku 1983, môžu účinne zakladať

svoju žalobu o náhradu škody na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery, iba ak preukáže, že dôvody, pre ktoré neobnovili výrobu mlieka počas referenčného roku, boli spojené so skutočnosťou, že zastavili túto výrobu počas určitého obdobia a že pre nich nebolo možné obnoviť výrobu bezodkladne z dôvodov jej organizácie.

- 21 V bode 46 rozsudku Bouma (bod 45 rozsudku Beusmans), už citovaného v bode 19 vyššie, Súd prvého stupňa odkázal na rozsudok Mulder II, už citovaný v bode 15 vyššie, konštatujúc:

„Okrem toho z rozsudku Mulder II, presnejšie z bodu 23, vyplýva, že zodpovednosť Spoločenstva podlieha podmienke, že výrobcovia jasne vyjadrili svoj úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh. Na to, aby nezákonnosť, ktorá viedla k vyhláseniu neplatnosti nariadení spôsobujúcich situáciu výrobcov SLOM, mohla zakladať nárok na odškodnenie v ich prospech, výrobcom SLOM muselo byť zamedzené obnoviť výrobu mlieka. To predpokladá, že výrobcovia, ktorých záväzok sa skončil pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 857/84, obnovili túto výrobu alebo prinajmenšom prijali opatrenia s týmto cieľom ako realizácia investícií alebo opráv alebo údržba zariadení potrebných na túto výrobu (pozri v tejto súvislosti... návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Van Gerven k rozsudku Mulder II, Zb. s. I-3094, bod 30).“

- 22 V súvislosti so situáciou žalobcov Súd prvého stupňa v bode 48 rozsudku Bouma (bod 47 rozsudku Beusmans), už citovaného v bode 19 vyššie, konštatoval:

„Berúc do úvahy skutočnosť, že žalobca neobnovil výrobu mlieka medzi dátumom uplynutia svojho záväzku neuvádzania na trh... a dátumom nadobudnutia účinnosti režimu kvót, 1. apríla 1984, žalobca musí na to, aby jeho žiadosť o odškodnenie mohla byť dôvodná, preukázať, že mal úmysel obnoviť túto výrobu po uplynutí



svojho záväzku neuvádzania na trh a že tak nemohol urobiť z dôvodu nadobudnutia účinnosti nariadenia č. 857/84.“

23 Rozsudkom z 29. apríla 2004, Bouma a Beusmans/Rada a Komisia (C-162/01 P a C-163/01 P, Zb. s. I-4509, ďalej len „rozsudok Bouma a Beusmans“), Súdny dvor zamietol odvolania proti rozsudku Bouma, už citovanému v bode 19 vyššie, a Beusmans, už citovanému v bode 19 vyššie.

24 V bodoch 62 a 63 rozsudku Bouma a Beusmans, už citovaného v bode 23 vyššie, Súdny dvor rozhodol:

„62 Súd prvého stupňa sa v bode 45 rozsudku Bouma (bod 44 rozsudku Beusmans) obmedzil na vyvodenie záveru z rozsudku Spagl, že výrobcovia, ktorých záväzok sa skonč[il] v roku 1983, [mali] preukázať, že dôvody, pre ktoré neobnov[ili] výrobu mlieka počas referenčného roku, [boli] spojené so skutočnosťou, že zastavili túto výrobu počas určitého obdobia a že pre nich nebolo možné obnoviť výrobu bezodkladne z dôvodov jej organizácie.

63 Tento výklad rozsudku Spagl nie je postihnutý vadou.“

25 V bode 72 rozsudku Bouma a Beusmans, už citovaného v bode 23 vyššie, Súdny dvor konštatoval:

„... podmienky vyžadované na to, aby páni Bouma a Beusmans ako výrobcovia SLOM 1983 mohli žiadať o odškodnenie, môžu vyplývať iba z výkladu, ktorý Súdny

dvor dal pravidlám relevantným vo veci. Nariadenie č. 1639/91 totiž mení článok 3a nariadenia č. 857/84, zmeneného a doplneného nariadením č. 764/89, týkajúci sa pridelenia osobitného referenčného množstva, ale neurčuje podmienky potrebné na to, aby výrobca SLOM 1983 mohol žiadať o odškodnenie. Odškodnenie podľa nariadenia č. 2187/93 zostáva autonómne, pretože ním zavedený režim predstavuje alternatívu k súdnemu riešeniu sporu a otvára dodatočnú cestu pre získanie odškodnenia (rozsudok [Súdneho dvora] z 9. októbra 2001, Flemmer a i., C-80/99 až C-82/99, Zb. s. I-7211, bod 47)“.

- 26 V bodoch 89 a 90 rozsudku Bouma a Beusmans, už citovaného v bode 23 vyššie, Súdny dvor prijal tieto závery:

„89 Na rozdiel od tvrdení pánov Boumu a Beusmansa Súd prvého stupňa mohol v bode 46 rozsudku Bouma (bod 45 rozsudku Beusmans) vyvodzovať všeobecný záver, že zodpovednosť Spoločenstva podlieha podmienke, že výrobcovia jasne prejavili svoj úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh.

- 90 Vyplýva z toho, že Súd prvého stupňa mohol v bode 46 rozsudku Bouma (bod 45 rozsudku Beusmans) požadovať, aby výrobca SLOM 1983 po uplynutí svojho záväzku podľa nariadenia č. 1078/77 preukázal svoj úmysel obnoviť výrobu mlieka buď samotnou obnovou výroby, [alebo] prinajmenšom, podobne ako výrobcovia SLOM I, prijatím opatrení s týmto cieľom, ako je realizácia investícií alebo opráv, alebo údržba zariadení potrebných na túto výrobu.“

27 V bodoch 100 a 101 rozsudku Bouma a Beusmans, už citovaného v bode 23 vyššie, Súdny dvor konštatoval:

„100 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že ako uviedla generálna advokátka v bode 125 svojich návrhov, rozdelenie dôkazného bremena vykonané Súdom prvého stupňa v napadnutých rozsudkoch je v súlade s ustálenou judikatúrou, podľa ktorej prináleží žalobcovi preukazovať, že sú splnené rozličné podmienky mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva. Keďže táto zodpovednosť môže byť založená len vtedy, ak výrobca preukáže svoj úmysel obnoviť uvádzanie mlieka na trh buď obnovením výroby po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh, alebo inými prejavmi tejto vôle, žiadateľovi o odškodnenie prislúcha preukázať existenciu svojho úmyslu.

101 Pokiaľ ide o žalobný dôvod, podľa ktorého páni Bouma a Beusmans nemohli predpokladať následky, ktoré mohlo mať neobnovenie výroby pred 1. aprílom 1984, je potrebné uviesť, že mali tak ako akýkoľvek subjekt, ktorý by chcel začať s výrobou mlieka, očakávať, že budú podliehať pravidlám patriacim do trhovej politiky, ktoré budú medzičasom zavedené. Preto sa nemohli legitímne domnievať, že budú môcť obnoviť výrobu za rovnakých podmienok ako tie, ktoré platili predtým (pozri v tomto zmysle rozsudok Mulder I, bod 23).“

## Skutkové okolnosti

28 Žalobca, holandský výrobca mlieka, prijal 24. mája 1980 v rámci nariadenia č. 1078/77 záväzok neuvádzania na trh, ktorý uplynul 24. mája 1985.

- 29 V nadväznosti na prijatie nariadenia č. 764/89 žalobca 2. júna 1989 podal holandským orgánom žiadosť o pridelenie osobitného referenčného množstva, v ktorej uviedol, že „je spôsobilý skutočne na svojom hospodárstve vyrábať pridelené osobitné referenčné množstvo“.
- 30 Rozhodnutím z 21. júla 1989 bolo žalobcovi pridelené dočasné osobitné referenčné množstvo.
- 31 Rozhodnutím z 31. októbra 1990 bolo žalobcovi pridelené konečné referenčné množstvo, ktoré mu však bolo neskôr odňaté rozhodnutím holandského ministerstva poľnohospodárstva, prírody a rybárstva z 11. októbra 1991 v nadväznosti na vyšetrovanie, z ktorého vyplynulo, že nespĺňal podmienky konečného pridelenia vzhľadom na skutočnosť, že na pôvodnom hospodárstve SLOM nevyrábala mlieko, na ktoré sa vzťahovala Beschikking Superheffing SLOM-deelnemers (právna úprava týkajúca sa dodatočného poplatku zaťažujúceho výrobcov zúčastnených na režime SLOM).
- 32 Okrem iného manželka žalobcu prevádzkovala na pôvodnom hospodárstve SLOM chov dojníc.
- 33 Žalobca podal proti rozhodnutiu ministerstva poľnohospodárstva, prírody a rybárstva sťažnosť. Keďže táto sťažnosť bola zamietnutá, žalobca podal odvolanie na College van Beroep voor het Bedrijfsleven (odvolací súd pre správne spory v ekonomickej oblasti, Holandsko), ktoré bolo rozhodnutím zo 16. januára 1997 tiež zamietnuté.

## Konanie

- 34 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 22. novembra 1994 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Žaloba bola zaregistrovaná pod číslom veci T-373/94.
- 35 Uznesením prvej rozšírenej komory z 24. januára 1995 Súd prvého stupňa prerušil konanie v tejto veci až do vyhlásenia rozsudku Mulder III, už citovaného v bode 18 vyššie.
- 36 Uznesením predsedu prvej rozšírenej komory z 24. januára 1995 Súd prvého stupňa rozhodol pripojiť veci T-372/94 a T-373/94 k spojeným veciam T-530/93 až T-533/93, T-1/94 až T-4/94, T-11/94, T-53/94, T-71/94, T-73/94 až T-76/94, T-86/94, T-87/94, T-91/94, T-94/94, T-96/94, T-101/94 až T-106/94, T-118/94 až T-124/94, T-130/94 a T-253/94.
- 37 Dňa 30. septembra 1998 sa pred Súdom prvého stupňa konalo neformálne stretnutie, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia účastníkov konania. V priebehu tohto stretnutia mali účastníci konania príležitosť predložiť svoje vyjadrenia k analytickej klasifikácii vykonanej Súdom prvého stupňa vo veciach týkajúcich sa výrobcov SLOM, ktorá zahŕňala kategóriu „D“ týkajúcu sa výrobcov SLOM, ktorí nezískali konečné referenčné množstvo alebo ktorým bolo takéto referenčné množstvo odňaté, a ktorí v dôsledku toho nedostali žiadnu ponuku odškodnenia na základe nariadenia Rady (EHS) č. 2187/93 z 22. júla 1993, stanovujúceho ponuku odškodnenia určitým výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov, ktorým bolo dočasne zamedzené vykonávať ich činnosť [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 196, s. 6).

- 38 Dňa 17. januára 2002 sa konalo pred Súdom prvého stupňa druhé neformálne stretnutie, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia účastníkov konania. Medzi účastníkmi konania došlo k dohode týkajúcej sa výberu pilotnej veci v rámci kategórie výrobcov SLOM č. III a Súd prvého stupňa nariadil prerušenie ostatných konaní týkajúcich sa tejto istej kategórie až do vyhlásenia rozsudku v pilotnej veci, ktorá bude vybraná.
- 39 Uznesením predsedu druhej rozšírenej komory z 27. júna 2002 Súd prvého stupňa nariadil výmaz veci T-2/94 spomedzi spojených vecí uvedených v bode 36 tohto rozsudku.
- 40 Rada a Komisia listom z 25. júla 2002 adresovaným Súdu prvého stupňa navrhli pokračovať v konaní vo veci T-373/94 ako v pilotnej veci pre kategóriu výrobcov SLOM č. III. Žalobca v tejto súvislosti nepodal pripomienky.
- 41 Uznesením predsedu prvej rozšírenej komory z 2. decembra 2002 Súd prvého stupňa nariadil vyčlenenie veci T-373/94 zo spojených vecí uvedených v bode 36 tohto rozsudku a pokračovanie v konaní vo veci T-373/94.
- 42 Dňa 5. februára 2003 žalobca podal do kancelárie Súdu prvého stupňa aktualizovanú žalobu určenú na nahradenie pôvodnej žaloby.
- 43 Rozhodnutím plenárneho zasadnutia z 2. júla 2003 Súd prvého stupňa rozhodol postúpiť túto vec komore zloženej z troch sudcov, v danom prípade prvej komore.

- 44 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Súdu prvého stupňa bolo od nového súdneho roka zmenené, sudca spravodajca bol pridelený k piatej komore, ktorej bola z tohto dôvodu táto vec pridelená.
- 45 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania bez predchádzajúceho vykonania dokazovania.
- 46 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa konalo 6. apríla 2006.
- 47 Poradca žalobcu počas ústnej časti konania požiadal Súd prvého stupňa, aby zorganizoval neformálne stretnutie v tejto veci, ako aj v iných veciach, ktorými je tento poradca poverený, s cieľom určiť veci, v ktorých bol dokázaný úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí záväzku neuvádzania na trh. Komisia namietala proti tomuto návrhu z dôvodu, že cieľom tejto veci, ktorá je pilotnou vecou, je vyriešiť konkrétnu právnu otázku a že potrebné dôkazy v každej veci sa musia predložiť Súdu prvého stupňa podľa riadnych pravidiel konania.
- 48 Súd prvého stupňa počas ústnej časti konania rozhodol, že rozhodnutie o tomto návrhu na zorganizovanie neformálneho stretnutia prijme neskôr a ak to bude potrebné, bude pokračovať v ústnej časti konania. Pokiaľ ide o iné veci, ktorými je poradca žalobcu poverený, Súd prvého stupňa rozhodol, že rozhodnutie prijme v kontexte týchto vecí.
- 49 Žalobca počas ústnej časti konania tiež tvrdil, že vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora z 28. októbra 2004, van den Berg/Rada a Komisia (C-164/01 P, Zb. s. I-10225) nebola jeho žiadosť o odškodnenie v celom rozsahu premlčaná. Na návrh Rady jej

Súd prvého stupňa udelil lehotu troch týždňov na to, aby jej umožnil definovať svoje stanovisko a spresniť, či má v úmysle vziať späť svoj žalobný dôvod týkajúci sa premlčania žiadosti v celom rozsahu. Komisia uviedla, že sa stotožní so stanoviskom Rady. Žalované tvrdili, že žiadosť je čiastočne premlčaná.

50 Listom zo 4. mája 2006 Rada odpovedala, že sa vzdáva podania námietky premlčania pred Súdnym dvorom v súvislosti s obdobím od 25. septembra 1988 do 29. marca 1989.

51 Rozhodnutím z 15. mája 2006 predseda piatej komory Súdu prvého stupňa rozhodol vložiť tento dokument do spisu a ukončiť ústnu časť konania.

### **Návrhy účastníkov konania**

52 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zaviazal Spoločenstvo na zaplatenie sumy 5 908,52 eur zvýšenej o úroky vo výške 8 % ročne počnúc od 19. mája 1992 až do dňa zaplatenia,

— zaviazal Spoločenstvo na náhradu trov konania.



53 Rada navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu,
  
- zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

54 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
  
- zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

### **Právny stav**

55 Žalobca tvrdí, že podmienky založenia zodpovednosti Spoločenstva sú splnené a že nemožno uznať námietku čiastočného premlčania jeho nároku vznesenú Radou.

56 Súd prvého stupňa usudzuje, že v tomto prípade si skúmanie otázky premlčania vyžaduje najprv určiť, či môže byť založená zodpovednosť Spoločenstva podľa článku 215 druhého odseku Zmluvy ES (teraz článok 288 druhý odsek ES), a ak áno,

do akého dátumu (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 28; Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 27, a zo 7. februára 2002, Gosch/Komisia, T-199/94, Zb. s. II-391, bod 40).

### *Tvrdenia účastníkov konania*

- 57 Žalobca spochybňuje postoj žalovaných, podľa ktorého výrobcovia SLOM I, ktorým bola tak ako jemu odňatá kvóta, môžu požadovať odškodnenie za obdobie do 1. apríla 1989, pokiaľ preukážu, že po uplynutí ich záväzku SLOM prijali konkrétne opatrenia na obnovenie výroby.
- 58 Žalobca usudzuje, že takáto požiadavka dôkazu nie je platná z dôvodu, že na jednej strane nemá žiadne odôvodnenie v skutkových okolnostiach týkajúcich sa výrobcov SLOM I a na druhej strane spôsobuje nezákonnú diskrimináciu výrobcov SLOM I, ktorým bola odňatá ich kvóta, voči výrobcom SLOM I, ktorí získali konečnú kvótu.
- 59 Konštatuje, že požiadavka žalovaných vychádza z argumentácie Súdu prvého stupňa rozvinutej v rozsudkoch Bouma, už citovanom v bode 19, a Beusmans, už citovanom v bode 19, no usudzuje, že túto analýzu nemožno premietnuť aj na situáciu výrobcov SLOM I, keďže dôvod, pre ktorý Súd prvého stupňa v týchto rozsudkoch usúdil, že predmetní výrobcovia musia preukázať svoj úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí svojho záväzku SLOM, súvisel so skutočnosťou, že záväzok SLOM uplynul počas referenčného roku, ktorým bol rok 1983.

- 60 Podľa žalobcu sa výrobcovia SLOM, ktorí tak ako on prijali záväzky neuvádzania na trh, ktoré uplynuli po ukončení referenčného roku, nachádzali v úplne odlišnej situácii ako výrobcovia SLOM II, akými boli žalobcovia vo veciach vedúcich k rozsudkom Bouma, už citovanému v bode 19, a Beusmans, už citovanému v bode 19. Preto, keďže na konci referenčného roku, ktorým bol rok 1983, zostávalo ešte 17 mesiacov do uplynutia jeho záväzku neuvádzania na trh, nie je podľa neho rozumné od neho požadovať, aby na založenie zodpovednosti Spoločenstva preukázal, že počas referenčného roku prijal konkrétne opatrenia na obnovenie výroby mlieka po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh.
- 61 Žalobca dodáva, že od 1. apríla 1984 každý výrobca SLOM vedel, že je vylúčený z režimu kvót a že za týchto okolností by nebolo rozumné vykonať investície s cieľom obnoviť výrobu mlieka, keď bolo jasné, že túto výrobu obnoviť nemožno. To isté platí, aj pokiaľ ide o požiadavku dôkazu o podaní žiadosti o udelenie referenčného množstva po uplynutí záväzku neuvádzania na trh, v tomto prípade v roku 1985, keďže bolo preukázané, že takáto žiadosť by bola len jednoducho zamietnutá podobne ako žiadosti podané výrobcami SLOM. Navyše príslušné orgány údajne v roku 1985 oznámili výrobcovi SLOM, že niet žiadnej skutočnej perspektívy udelenia referenčného množstva tým z nich, ktorí sa nachádzali v situácii žalobcu.
- 62 Žalobca usudzuje, že vzhľadom na tieto okolnosti ani Súdny dvor, ani žalované nikdy nevyjadrili požiadavku dôkazu, že výrobca SLOM prijal konkrétne opatrenia s cieľom obnoviť výrobu mlieka po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh.
- 63 Žalobca v tejto súvislosti cituje rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. februára 2002, Rudolph/Rada a Komisia (T-187/94, Zb. s. II-367), v ktorého bode 47 Súd prvého stupňa rozhodol, že dotknutá žalobkyňa v tejto veci, ktorej záväzok neuvádzania na

trh uplynul 31. marca 1985, čiže po tom, ako režim mliečnych kvót nadobudol účinnosť, nemusí na podloženie svojho nároku na odškodnenie preukázať, že mala úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí tohto záväzku, keďže prejavenie takéhoto úmyslu sa od nadobudnutia účinnosti tohto režimu stalo prakticky nemožným.

- 64 Rada a Komisia usudzujú, že podmienky založenia mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva nie sú v tejto veci splnené, a teda že žaloba musí byť zamietnutá.

#### *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

- 65 Je potrebné pripomenúť, že podľa judikatúry môže mimozmluvná zodpovednosť Spoločenstva za škodu spôsobenú jeho inštitúciami, upravená v článku 215 druhom odseku Zmluvy ES, vzniknúť, iba ak je splnený súhrn podmienok, týkajúcich sa protiprávnosti vytýkaného konania, existencie škody a existencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a údajnou škodou (rozsudky Súdneho dvora z 28. apríla 1971, Lütticke/Komisia, 4/69, Zb. s. 325, bod 10, a zo 17. decembra 1981, Ludwigshafener Walzmühle a i./Rada a Komisia, 197/80 až 200/80, 243/80, 245/80 a 247/80, Zb. s. 3211, bod 18; rozsudky Súdu prvého stupňa z 13. decembra 1995, Exporteurs in Levende Varkens a i./Komisia, T-481/93 a T-484/93, Zb. s. II-2941, bod 80; Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 39, a Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 38, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, bod 43, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 41).
- 66 Pokiaľ ide o situáciu výrobcov mlieka, ktorí prijali záväzok neuvádzania na trh, zodpovednosť Spoločenstva je založená vo vzťahu ku každému výrobcovi, ktorý utrpel škodu z dôvodu, že mu bolo podľa nariadenia č. 857/84 zamedzené dodávať mlieko (rozsudok Mulder II, už citovaný v bode 15 vyššie, bod 22). Táto

zodpovednosť sa zakladá na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery (rozsudky Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 40, a Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 39, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, body 45 až 47, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 42).

- 67 Tejto zásady sa však možno dovolať voči právnemu predpisu Spoločenstva len vtedy, ak samotné Spoločenstvo predtým vytvorilo situáciu vytvárajúcu legitímnu dôveru (rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 1992, Kühn, C-177/90, Zb. s. I-35, bod 14; rozsudky Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 41, a Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 40, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, body 45 až 47, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 43).
- 68 Prevádzkovateľ, ktorý bol aktom Spoločenstva podnietený prerušiť uvádzanie mlieka na trh po obmedzenú dobu, vo všeobecnom záujme a pri uhradení prémie ako protihodnoty, sa teda môže legitímne domnievať, že ku koncu svojho záväzku nebude podliehať obmedzeniam, ktoré sa ho špecificky dotýkajú práve z dôvodu, že využil možnosti ponúkané právnou úpravou Spoločenstva (rozsudky Mulder I, už citovaný v bode 6 vyššie, bod 24, a von Deetzen, už citovaný v bode 6 vyššie, bod 13). Naopak, zásada ochrany legitímnej dôvery neodporuje tomu, aby v režime, akým bol režim dodatočného poplatku, boli výrobcovi uložené obmedzenia z dôvodu, že neuvádzal mlieko na trh, alebo počas určeného obdobia predchádzajúceho nadobudnutiu účinnosti predmetného režimu uvádzal na trh iba obmedzené množstvo v nadväznosti na rozhodnutie, ktoré prijal dobrovoľne bez toho, aby bol k tomu podnietený aktom Spoločenstva (rozsudky Kühn, už citovaný v bode 67 vyššie, bod 15; Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 42, a Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 41, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, body 45 až 47, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 44).
- 69 Navyše z rozsudku Spagl, už citovaného v bode 13 vyššie, vyplýva, že Spoločenstvo nemohlo bez porušenia zásady ochrany legitímnej dôvery automaticky vylúčiť z poskytnutia kvót všetkých výrobcov, ktorých záväzky neuvádzania na trh alebo

konverzie uplynuli v roku 1983, najmä tých, ktorí podobne ako pán Spagl nemohli obnoviť výrobu mlieka z dôvodov, ktoré boli spojené s ich záväzkom (rozsudky Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 43, a Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 42, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, bod 53, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 45). Súdny dvor tak v bode 13 tohto rozsudku rozhodol:

„Zákonodarca Spoločenstva mohol platne zaviesť limitný dátum týkajúci sa uplynutia obdobia neuvádzania na trh alebo konverzie dotknutých osôb, smerujúci k tomu, aby tí výrobcovia, ktorí nedodávali mlieko počas celého predmetného referenčného roku alebo jeho časti z dôvodov nesúvisiacich so záväzkom neuvádzania na trh alebo konverzie, nemali prospech [z ustanovení týkajúcich sa udelenia osobitného referenčného množstva]. Naproti tomu zásada [ochrany] legitímnej dôvery, tak ako je vykladaná vyššie citovanou judikatúrou, odporuje tomu, aby bol limitný dátum tohto typu stanovený za takých podmienok, že v dôsledku neho nemajú prospech [z uvedených ustanovení] ani výrobcovia, ktorých neúčast na dodávkach mlieka počas celého referenčného roku alebo jeho časti je dôsledkom vykonania záväzku prijatého podľa nariadenia č. 1078/77.“

- 70 Je teda primerané vyvodzovať z tohto rozsudku, že výrobcovia, ktorých záväzok uplynul v roku 1983, môžu účinne zakladať svoju žalobu o náhradu škody na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery, iba ak preukážu, že dôvody, pre ktoré neobnovili výrobu mlieka počas referenčného roku, boli spojené so skutočnosťou, že zastavili túto výrobu počas určitého obdobia a že pre nich nebolo možné obnoviť výrobu bezodkladne z dôvodov jej organizácie (rozsudky Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 45, a Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 44, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, body 62 a 63, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 47).

- 71 Okrem toho z rozsudku Mulder II, už citovaného v bode 15 vyššie, bodu 23, vyplýva, že zodpovednosť Spoločenstva podlieha podmienke, že výrobcovia, ktorí prijali

záväzok neuvádzania na trh, jasne vyjadrili svoj úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí uvedeného záväzku. Podľa rozsudkov Bouma, už citovaného v bode 19 vyššie, bodu 46, a Beusmans, už citovaného v bode 19 vyššie, bodu 45, totiž na to, aby nezákonnosť, ktorá viedla k vyhláseniu neplatnosti nariadení spôsobujúcich situáciu výrobcov SLOM, mohla zakladať nárok na odškodnenie v ich prospech, muselo byť týmto výrobcom zamedzené obnoviť výrobu mlieka z dôvodu nadobudnutia účinnosti režimu dodatočného poplatku.

- 72 Pokiaľ výrobca neprejavil tento úmysel, nemôže tvrdiť, že nadobudol legitímnu dôveru v možnosť obnovenia výroby mlieka kedykoľvek v budúcnosti. Za týchto okolností jeho postavenie nebude odlišné od postavenia hospodárskych subjektov, ktoré nevyrábali mlieko a ktorým bolo po zavedení režimu mliečnych kvót v roku 1984 zamedzené začať takúto výrobu. Je totiž ustálenou judikatúrou, že v oblasti spoločnej organizácie trhu, ktorej predmet zahŕňa stále prispôsobovanie v závislosti od zmien ekonomickej situácie, hospodárske subjekty nemôžu vkladať svoju legitímnu dôveru v skutočnosť, že nebudú podliehať obmedzeniam vyplývajúcim z prípadných pravidiel spadajúcich do štrukturálnej a trhovej politiky (pozri rozsudky Bouma, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 47; Beusmans, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 46 a tam citovanú judikatúru, potvrdené rozsudkom Bouma a Beusmans, už citovaným v bode 23 vyššie, body 99 až 102, a rozsudok Gosch/Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 49).
- 73 Pokiaľ ide o výrobcov, ktorých záväzok neuvádzania na trh uplynul po nadobudnutí účinnosti režimu dodatočného poplatku, Súdny dvor z krokov podniknutých výrobcami, ktorých sa týkala vec Mulder II, opísaných v prvej vete bodu 23 rozsudku Mulder II, už citovaného v bode 15 vyššie, a to žiadosť — ešte pred uplynutím záväzku neuvádzania na trh — o pridelenie referenčného množstva na základe dodatočného poplatku a obnovenie uvádzania mlieka na trh najneskôr bezodkladne po získaní osobitného referenčného množstva podľa nariadenia č. 764/89, vyvodil, že títo výrobcovia primerane prejavili svoj záujem obnoviť činnosť výrobcu mlieka.

Odvodil z toho, že stratu príjmov pochádzajúcich z dodávok mlieka nemožno považovať za dôsledok zanechania výroby mlieka, pre ktoré sa žalobcovia slobodne rozhodli (rozsudok Bouma a Beusmans, už citovaný v bode 23 vyššie, bod 88).

- 74 V tejto veci je nesporné, že žalobca prijal záväzok neuvádzania na trh, ktorý uplynul 24. mája 1985, čiže po nadobudnutí účinnosti režimu dodatočného poplatku.
- 75 V tejto súvislosti je vhodné v prvom rade konštatovať, že žalobca nepožiadaval tak ako výrobcovia, ktorých sa týkala vec vedúca k rozsudku Mulder II, už citovanému v bode 15 vyššie, a ktorých záväzok neuvádzania na trh tiež uplynul po nadobudnutí účinnosti režimu dodatočného poplatku, o pridelenie referenčného množstva podľa uvedeného režimu ešte pred uplynutím jeho záväzku neuvádzania na trh. Žalobca takúto žiadosť nepodal ani bezodkladne po ukončení obdobia, na ktoré sa vzťahoval uvedený záväzok.
- 76 V druhom rade je tiež nesporné, že žalobca na rozdiel od výrobcov, ktorých sa týkala vec vedúca k rozsudku Mulder II, už citovanému v bode 15 vyššie, neobnovil výrobu mlieka na pôvodnom hospodárstve SLOM bezodkladne po získaní osobitného referenčného množstva podľa nariadenia č. 764/89.
- 77 Je pravda, že zo spisu vyplýva, že žalobca v nadväznosti na prijatie nariadenia č. 764/89 požiadal o pridelenie osobitného referenčného množstva, ktoré mu bolo udelené 21. júla 1989. Konečné referenčné množstvo, ktoré mu bolo pridelené 31. októbra 1990, mu však bolo odňaté rozhodnutím ministerstva poľnohospodárstva, prírody a rybárstva z 11. októbra 1991 z dôvodu, že „z vyšetrovania službami všeobecnej inšpekcie [uvedeného] ministerstva vypl[y]nulo, že [žalobca nespĺňal]



podmienky tohto konečného pridelenia“, pretože nevyrábal „na [svojom] pôvodnom hospodárstve SLOM mlieko, na ktoré sa vzťahovala Beschikking Superheffing SLOM-deelnemers“.

- 78 Ďalej, odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podané na College van Beroep voor het Bedrijfsleven bolo zamietnuté rozsudkom zo 16. januára 1997 okrem iného z dôvodu, že „výrobné jednotky pôvodného hospodárstva SLOM [sa nezúčastnili] ... na obnovení výroby mlieka takým spôsobom, že [by bolo] možné usúdiť, že odvolateľ obnovil uvedenú výrobu na pôvodnom hospodárstve SLOM“.
- 79 Z rozsudku College van Beroep voor het Bedrijfsleven zo 16. januára 1997 tiež vyplýva, že „rozhodnutie odvolateľa nevrátiť sa k pôvodnému hospodárstvu SLOM na účel výroby množstva zodpovedajúceho dočasne pridelenej kvóte SLOM z dôvodu, že jeho manželka prevádzkovala na uvedenom hospodárstve SLOM chov dojníc, sa musí považovať za správcovské rozhodnutie, ktorého dôsledky musí znášať odvolateľ“.
- 80 Ako zdôraznila Rada, výrobu nebolo možné obnoviť na pôvodnom hospodárstve SLOM, keďže toto hospodárstvo využívala manželka žalobcu na účely mliečneho hospodárstva po tom, čo dal žalobca uvedenému hospodárstvu nové určenie.
- 81 Napokon je vhodné pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora z ustanovení článku 3a ods. 1 nariadenia č. 857/84, zmeneného a doplneného nariadením č. 764/89 v spojení s článkom 3a ods. 1 nariadenia Komisie (EHS) č. 1546/88 z 3. júna 1988 o spôsobe uplatňovania dodatočného poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia Rady (EHS) č. 804/68 [*neoficiálny preklad*] [Ú. v. ES L 139, s. 12], zmeneného a doplneného nariadením č. 1033/89, týkajúcich sa podmienok pridelenia osobitného referenčného množstva, vyplýva, že výroba mlieka sa musí

uskutočňovať na pôvodnom hospodárstve SLOM (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 3. decembra 1992, O'Brien, C-86/90, Zb. s. I-6251, body 11 a 12; z 27. januára 1994, Herbrink, C-98/91, Zb. s. I-223, body 12 a 13, a van den Berg/Rada a Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 71).

82 Ako správne uviedla Rada, Spoločenstvo bolo pri tom, ako v nadväznosti na rozsudok Mulder I, už citovaný v bode 6 vyššie, prijalo nové nariadenia umožňujúce udelenie referenčného množstva výrobcom SLOM, povinné obmedziť toto udelenie na tých výrobcov, ktorí ho skutočne mohli požadovať, čiže na tých, ktorí už predtým mali skutočne úmysel obnoviť výrobu mlieka po uplynutí záväzku neuvádzania na trh, a vylúčiť v tomto udelenia tých, ktorí nemali tento úmysel, a ktorí sa teda nachádzali v rovnakej situácii ako iní poľnohospodári, ktorí počas referenčného roka nevyrábali mlieko, a teda pri zavedení režimu dodatočného poplatku nemohli získať referenčné množstvo.

83 V tomto zmysle druhé odôvodnenie nariadenia č. 764/89 spresňuje, že „títo výrobcovia však môžu požadovať takéto poskytnutie len vtedy, ak spĺňajú určité kritériá výberu, preukazujúc tak ich úmysel a ich skutočné možnosti obnoviť výrobu mlieka a situáciu, keď nemôžu dosiahnuť pridelenie referenčného množstva na základe článku 2 nariadenia... č. 857/84, v ktorej sa ocitli.“ [*neoficiálny preklad*]

84 Vzhľadom na súhrn okolností uvedených v bodoch 74 až 83 tohto rozsudku skúmaných so zreteľom na rozsudok Mulder II, už citovaný v bode 15 vyššie, treba teda usúdiť, že vzhľadom na to, že žalobcovi bolo odňaté konečné referenčné množstvo, ktoré získal, a to práve z dôvodu nesplnenia podmienok nadobudnutia práva na takéto referenčné množstvo, stanovených nariadením č. 857/84, zmeneného a doplneného nariadením č. 764/89, a najmä z dôvodu nevyrábania mlieka na pôvodnom hospodárstve SLOM, neuvádzanie mlieka na trh po uplynutí záväzku,

ktorý prijal, nemožno pripísať nadobudnutiu účinnosti režimu dodatočného poplatku, pokiaľ žalobca nepredloží žiadny dôkaz o svojom úmysle obnoviť výrobu mlieka.

- 85 K tomuto bodu je vhodné uviesť, ako to konštatoval generálny advokát Van Gerven v bode 30 svojich návrhov k rozsudku Mulder II, už citovanému v bode 15 vyššie, že Spoločenstvo môže vo vzťahu k výrobcom mlieka, ktorých záväzok neuvádzania na trh uplynul po nadobudnutí účinnosti režimu dodatočného poplatku a ktorí požiadali o osobitné referenčné množstvo v rámci nariadenia č. 764/89, ale ktorí ho nezískali, pretože nespĺnili podmienky uvedené v tomto nariadení, predpokladať, že ak nepredložili dôkaz opaku, neboli by mohli získať referenčné množstvo, ak by ho nariadenie č. 857/84 upravovalo, a teda že sa nachádzajú v rovnakom postavení ako výrobcovia SLOM, ktorí nikdy nepožiadali o referenčné množstvo.
- 86 Takýto predpoklad sa musí uplatniť aj na výrobcov, ktorí tak ako žalobca získali osobitné referenčné množstvo v rámci nariadenia č. 764/89, no ktorým bolo toto referenčné množstvo odňaté z dôvodu, že nespĺňali podmienky uvedené v tomto nariadení.
- 87 Táto analýza je v súlade s výkladom Súdneho dvora týkajúcim sa podmienok mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva z dôvodu zavedenia režimu dodatočného poplatku v roku 1984, ktorá, ako to bolo uvedené v judikatúre citovanej v bodoch 66 a 72 tohto rozsudku, je založená len vo vzťahu k výrobcom, ktorí dočasne zastavili výrobu mlieka, ktorej obnoveniu bolo zamedzené práve z dôvodu nadobudnutia účinnosti režimu dodatočného poplatku. Naproti tomu je odmietnutie odškodniť tých výrobcov, ktorí neobnovili uvádzanie mlieka na trh po uplynutí záväzku neuvádzania na trh z iných dôvodov ako dôvodov spojených s nadobudnutím účinnosti uvedeného režimu, odôvodnené potrebou zabrániť im požiadať o udelenie osobitného referenčného množstva nie s cieľom trvalo obnoviť

uvádzanie mlieka na trh, ale s cieľom vyťažiť z tohto udelenia čisto finančnú výhodu pri využití obchodnej hodnoty, ktorú referenčné množstvá medziasom nadobudli (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 22. októbra 1991, von Deetzen, C-44/89, Zb. s. I-5119, bod 24).

- 88 Výrobcom, ktorí podobne ako žalobca zastavili uvádzanie mlieka na trh v rámci nariadenia č. 1078/77 a požiadali o osobitné referenčné množstvo v nadväznosti na prijatie nariadenia č. 764/89, ktoré im bolo poskytnuté a neskôr odňaté, teda prináleží preukázať, že po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh mali úmysel obnoviť výrobu mlieka.
- 89 V tejto súvislosti na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobca, rozsudok Rudolph/Rada a Komisia, už citovaný v bode 63 vyššie, a najmä jeho bod 47 nemožno vykladať tak, že sa už nevyžaduje dôkaz úmyslu žalobcu obnoviť výrobu mlieka po uplynutí záväzku neuvádzania na trh.
- 90 Pri ponímaní tohto rozsudku je potrebné mať na zreteli jeho konkrétny skutkový stav. Pani Rudolph, ktorá bola výrobkyňou mlieka a prijala v rámci nariadenia č. 1078/77 záväzok neuvádzania na trh, ktorý uplynul 31. marca 1985, získala v nadväznosti na nadobudnutie účinnosti nariadenia č. 764/89 osobitné referenčné množstvo, ktoré jej umožnilo obnoviť výrobu mlieka.
- 91 Rozsudok Rudolph/Rada a Komisia, už citovaný v bode 63 vyššie, bod 47, treba teda ponímať tak, že dôkaz úmyslu obnoviť výrobu mlieka po uplynutí záväzku neuvádzania na trh sa stále vyžaduje, no tento dôkaz sa považuje za úspešne predložený, pokiaľ výrobcovia, ktorých záväzok neuvádzania na trh uplynul pred nadobudnutím účinnosti režimu dodatočného poplatku, preukážu, že splňajú

podmienky vyžadované uplatniteľnou právnou úpravou, ktorá im umožňuje obnoviť výrobu mlieka požiadanim o udelenie osobitného referenčného množstva na účely obnovenia činnosti výrobcu mlieka a zachovaním tohto množstva.

- 92 V tejto veci však bolo žalobcovi odňaté osobitné referenčné množstvo, ktoré mu bolo udelené v nadväznosti na prijatie nariadenia č. 764/89, z dôvodu, že nespĺňal podmienky, ktorým podľa uvedenej právnej úpravy Spoločenstva podliehalo pridelenie takéhoto referenčného množstva.
- 93 Ďalej žalobca až počas ústnej časti konania predložil súhrn podkladov a dokumentov, ktoré vždy existovali a ktoré mohol dať Súdu prvého stupňa k dispozícii v rámci neformálneho stretnutia, ktoré žalobca Súdu prvého stupňa navrhol zorganizovať na účely analýzy týchto podkladov a dokumentov, smerujúcich k preukázaniu toho, že syn žalobcu, ktorý mal v roku 1985 17 rokov, vykonával odbornú prípravu s cieľom výkonu povolania výrobcu mlieka a pokračovania činnosti žalobcu, keďže žalobca sa blížil k odchodu do dôchodku. Žalobca okrem iného poukázal na skutočnosť, že jeho účtovník by mohol spísať vyhlásenie na účely potvrdenia jeho úmyslu obnoviť výrobu mlieka.
- 94 No popri skutočnosti, že vyššie uvedená odborná príprava a vyhlásenie nemôžu predstavovať kroky podniknuté výrobcom, smerujúce k preukázaniu jeho úmyslu vyrábať mlieko po uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh, je potrebné konštatovať, že tvrdenia s tým súvisiace boli vyjadrené až na pojednávaní, hoci podklady a dokumenty, ktoré ich údajne mali podporiť, mohli byť pripojené k spisu v rámci písomnej časti konania. Z toho vyplýva, že žiadosť žalobcu o zorganizovanie neformálneho stretnutia Súdom prvého stupňa na účely pripojenia týchto podkladov a dokumentov k spisu a ich skúmania sa musí zamietnuť.

- 95 Napokon, ako uviedla Rada, nebol podaný ani žiadny dôkaz smerujúci k prípadnému preukázaniu toho, že dôvody, ktoré zamedzili žalobcovi obnoviť výrobu mlieka za podmienok upravených nariadením č. 764/89, neexistovali pri uplynutí záväzku neuvádzania na trh a nebránili by tomuto obnoveniu.
- 96 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že v súlade so zásadami pripomenutými vyššie mal pri uplynutí svojho záväzku neuvádzania na trh úmysel obnoviť výrobu mlieka.
- 97 Tiež je potrebné konštatovať, že tvrdenie žalobcu, podľa ktorého dochádza k diskriminácii medzi výrobcami mlieka podľa toho, či patria do kategórie výrobcov SLOM I, ktorým bolo odňaté osobitné referenčné množstvo, alebo do kategórie výrobcov SLOM II, ktorí majú konečné osobitné referenčné množstvo, nemožno prijať, keďže existuje objektívny rozdiel medzi týmito dvoma kategóriami výrobcov, a teda s nimi nemožno zaobchádzať rovnako.
- 98 Podľa ustálenej judikatúry si totiž zásada zákazu diskriminácie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rôzne a s neporovnateľnými situáciami rovnako, okrem prípadu, keď je takéto zaobchádzanie objektívne odôvodnené (rozsudky Súdneho dvora zo 17. mája 1984, Denkavit Nederland, 15/83, Zb. s. 2171, bod 22, a z 25. novembra 1986, Klensch a i., 201/85 a 202/85, Zb. s. 3477, bod 9; rozsudky Súdu prvého stupňa z 13. júla 1995, O'Dwyer a i./Rada, T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 a T-477/93, Zb. s. II-2071, bod 113, a zo 14. júla 1998, Hauer/Rada a Komisia, T-119/95, Zb. s. II-2713, bod 63).

- 99 Zo súhrnu vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nariadením č. 857/84 a uvádzanou škodou. Preto je potrebné prijať záver, že zodpovednosť Spoločenstva z dôvodu uplatnenia nariadenia č. 857/84 nemôže byť vo vzťahu k žalobcovi založená, pričom nie je potrebné overiť, či sú splnené ostatné podmienky pre takúto zodpovednosť.
- 100 Vzhľadom na to nie je potrebné ďalej skúmať otázku premlčania.
- 101 Z toho vyplýva, že žaloba sa musí zamietnuť.

## O trovách

- 102 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania v súlade s návrhom Rady a Komisie.

Z týchto dôvodov

## SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

**1. Žaloba sa zamietla.**

**2. Pán R. W. Werners je povinný nahradiť trovy konania.**

Vilaras

Martins Ribeiro

Jürimäe

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 12. decembra 2006.

Tajomník

Predseda komory

E. Coulon

M. Vilaras